

PREVIZIUNI DE ORDIN CRIMINOLOGIC ASUPRA EVOLUȚIEI FENOMENULUI INFRAȚIONAL ÎN CARE SUNT IMPLICATE FEMEI

*Lector univ. dr. Gianina Anemona Cudrișescu
Academia de Poliție „Al. I. Cuza” București*

The analysis of criminal phenomenon, regarded from the classical points of view, such as age, social or familial past of the perpetrator or victim, provenance or habitat background of the two or their sex, can be made today, using a projective appreciation, between respect social roles of the perpetrator, respectively the victim of a crime.

The geo-political evolution, with obvious repercussions marked on the economic plan, will certainly affect the women situation. The migration of the work forces can take unsuspected forms of malpractice, as much as this problem is actual and very anxious. White slavery, mostly women and children, can be a hidden form of work migration.

Another problem, as controversial too and less tactile, is represented by the genetic manipulation and its implications above the world. The pronouncement difficulty about juridical opinions came from the regulation of this problem, debatable too in medicine.

In this context of genetic manipulation appears the clone problem, known like “the terror of womb”. The activity in this area was made mostly in medicine. How do these developments of science affect the woman – is one of the questions that need to be reflected by the experts in criminal politics.

Thinking about the armed conflicts which involved practices of ethnical treatment using women ravishment in order to pregnant them, it can be claimed that the genetic manipulation will be used, in the future, in similar cases or in other purpose, immoral too.

Evoluția omenirii uneori pare greu de cuantificat atunci când datele deținute nu sunt certitudini, ci doar supoziții. Cercetările științifice de multe ori confirmă supoziții chiar speculative, și totuși o previzionare certă în această direcție, a prvizionării mersului științei, e

greu de făcut, în condițiile în care în anumite situații supozițiile făcute au fost infirmate de evenimentele ulterioare

Cu toate acestea, putem, totuși, presupune o realitate imediată, după cea actuală, în care anumite silogisme pot funcționa și demonstra niște supoziții. Acest experiment, aceste proiecții mai mari, bazate pe niște fapte certe, pot duce la argumente demonstrative care să susțină o anumită opinie.

Analiza fenomenului infracțional, abordat până de curând prin prisma unor criterii clasice, precum vârsta, trecutul familial sau social al făptuitorului sau victimei, mediul de proveniență sau de habitat al celor doi sau sexul acestora, poate fi făcută astăzi, într-o apreciere proiectivă, prin prisma rolurilor sociale ale făptuitorului, respectiv victimei unei infracțiuni.

Semnalam cu alte ocazii¹ nevoia recunoașterii rolurilor sociale inoculate celor două sexe și consecințele ce decurg din inegalitățile sociale, reflectate chiar de normele juridice, precum și necesitatea îmbunătățirii cadrului legislativ neimunizat la discriminare.

Din această perspectivă, aprecierea evoluției fenomenului infracțional ce implică a anumite categorii de persoane sau care se îndreaptă împotriva unei anumite categorii de persoane, apare ca legitimă în susținerea unei reevaluări permanente a valorilor sociale apărute de normele legale, ce implică cele mai bune măsuri și mijloace de apărare a drepturilor fundamentale.

Pornind de la ipoteza analizei studiului de față – rolul social al femeii transpus în norme juridice și concretizat în fapte (anti)sociale, putem spune, într-o primă previzionare că femeia va fi martora și chiar protagonista unei îmbunătățiri a statutului ei, și implicit consecințele pozitive ale acestui lucru vor atrage o scădere a numărului de fapte săvârșite, din anumite categorii de infracțiuni, a căror victimă sau autoare le este. Drept urmare, programele de dezvoltare și de sprijinire a afirmării femeii în viața publică, vor contribui la îmbunătățirea situației economice a acesteia și la câștigarea unui anumit grad de independență în administrarea propriei vieți. Aceasta va avea consecință asupra gradului de victimizare, pentru că femeia nu va mai fi dependentă economic și va suporta din ce în ce mai puțin violențele domestice. Acest fapt a fost demonstrat în țările în care, pe lângă o protecție legală statuată femeii, împotriva violenței, s-a dus o politică de promovare și afirmare a acesteia în toate sferile vieții publice, fapt ce a făcut ca anumite funcții sau meserii să devină accesibile

---

¹ Gianina Anemona Cudrițescu, **Unele observații cu privire la reglementarea discriminării după criteriul sexului în legislația românească**, *Dreptul*, nr. 9/2004;

și femeilor, iar percepția asupra lor de a fi destinatele doar a spațiului casnic, a suferit modificări radicale.

Cu toate acestea, problemele apar în alte zone, sub alte forme, ținând pasul cu transformările sociale, cu dezvoltarea științifică, chiar și cu progresul, deși pare paradoxal.

Evoluția din plan geo-politic, cu repercusiuni evidente și marcante în plan economic, va afecta cu siguranță și situația femeilor. Migrarea forțelor de muncă poate lua forme nebănuite de infraționalitate, cu atât ai mult cu cât această problemă este actuală și destul de îngrijorătoare. Traficul cu persoane, în special femei și copii, poate lua forma ascunsă a unei migrații de muncă. Inițial, tendința predominantă era traficarea victimelor din țări de origine sărace spre țări de destinație mai bogate în occident. Această situație este supusă unor permanente schimbări, având în vedere că unele țări de origine sau de tranzit au crescut economic, devenind la rândul lor țări de destinație.

Etnia la traficul cu persoane în scopul exploatarei sexual joacă un rol din ce în ce mai important în demografia infrațională, clienții solicitând femei dintr-o grupă etnică diferită de a lor. De exemplu, victime provenind din Sud-estul Europei pot fi găsite lucrând în industria sexului în Asia de sud-est, victime din Africa pot fi găsite lucrând în industria sexului în Europa și victime europene pot fi găsite lucrând în bordeluri din America Centrală.

Prin acestea, traficul de persoane poate fi considerat ca un prim exemplu de globalizare mondială, în special în ceea ce privește industria sexului. Însă cea mai îngrijorătoare tendință este faptul că, în multe regiuni, vârsta medie a victimelor scade constant. Se înregistrează tot mai multe victime în rândul copiilor. Și în acest caz, oferta este determinată de cererea din partea clienților, bazată pe percepțiile și solicitările lor specifice. De exemplu, fete cu vârste tot mai mici sunt implicate din ce în ce mai mult în prostituție, deoarece clienții sunt convinși că au un risc mai scăzut de a contracta o boală transmisibilă pe cale sexuală, dacă au contacte sexuale cu copii.

Exploatarea prin muncă, în special în sectorul agricol, reprezintă de asemenea un fenomen mai degrabă regional, ce presupune traficarea peste graniță a femeilor către o regiune în care sunt forțate să muncească, de exemplu pe câmp, în restaurante, hoteluri, gospodării sau ateliere.

Rapoarte recente indică faptul că în Sud-estul Europei există de asemenea activități de trafic în scopul aservirii domestice; așadar, organele abilitate trebuie să identifice cu vigilență și aceste forme de trafic ce s-ar putea manifesta sub jurisdicția lor.

O altă tendință recentă este creșterea traficului intern, prin urmare traficul de persoane în scopul exploatarei pe teritoriul unui singur stat.

O problemă deosebită a vremurilor noastre o constituie pornografia pe Internet, care, uneori are legătură cu prostituția sau traficul de persoane.

Proliferarea serviciilor Internet cu conținut pornografic nu mai poate surprinde în prezent, dacă avem în vedere extinderea acestui tip de exprimare în mass-media clasică. Internetul oferă un substanțial plus de spațiu destinat mediatizării, utilizabil în condiții de cost redus, dar de beneficii considerabile.

Analizând fenomenologia pornografiei virtuale adulte, se poate constata, distinct de proliferarea conținuturilor de acest gen, gradul înalt de accesibilitate de care se bucură utilizatorii. Ușurința identificării paginilor respective, prin activarea motoarelor de căutare și introducerea unor cuvinte cheie sugestive, este remarcabilă.

Resursele pornografice din Internet sunt fie gratuite, fie accesibile contra cost. Uneori, furnizorii acestor servicii impun utilizatorilor potențiali să probeze că sunt majori, prin emiterea electronică a unui certificat de tip AVS (Age Verification System).

Prezența masivă a internauților în aceste zone ale teritoriului cibernetic încurajează comercianții on-line să plaseze publicitate comercială pe paginile Web cu conținut pornografic. Pentru a pune utilizatorii mai ușor în contact cu aceste reclame publicitare, deținătorii paginilor Web respective creează fluxuri intense de trafic, reușind ca, prin mijloace tehnice, să deturneze utilizatorii către aceste locuri.

Pornografia on-line este responsabilă, într-o măsură covârșitoare, de crearea sindromului dependenței de Internet, care, la rândul său, reprezintă un factor criminogen, favorizând infracționalitatea, inclusiv în spațiul virtual.

Cât privește conținutul propriu-zis, Internetul prezintă o ofertă impresionantă, de la pornografia “dură” (Hardcore), până la imaginile erotice aflate în zona de proximitate cu producțiile artistice (Softcore).

Resursele cele mai căutate și, probabil, cele mai bogate în asemenea conținuturi sunt cele din camerele de conversații (Chat-rooms), utilizatorii trebuind să fie însă familiarizați cu tehnologia specifică IRC-ului (Internet Relay Chat). Acesta este, de altfel, sectorul în care rata succesului acțiunilor de reprimare penală înregistrează cotele cele mai înalte. Particularitatea camerelor de conversație o constituie caracterul lor închis, accesul fiind permis doar pe bază de parolă. Probabil că această formă specifică de izolare a unei comunități de utilizatori în Internet tinde să afirme, în mod neîntemeiat, libertatea de exprimare.

Nu de puține ori, utilizatorii aflați în căutarea conținuturilor de pornografie adultă sunt surprinși să constate că în spatele titlaturilor unor resurse pe care le accesează (denumiri de pagini Web și adrese URL), și care, altminteri, nu sugerează pornografia infantilă, se

găsesc tocmai materiale pornografice cu minori. Aceasta este o modalitate pe care deținătorii unor asemenea resurse o practică intens, cu scopul de a deturna traficul electronic către site-urile proprii, prin stârnirea curiozității utilizatorilor. În felul acesta, se creează o bizară suprapunere între elemente ale pornografiei infantile și cele ale pornografie adulte, care devine intolerabilă chiar și pentru reprezentanții celei din urmă.

Delimitări similare se produc, uneori, și în cadrul un BBS-uri (Bulletin Board Systems) în care sunt traficate imagini erotice cu minore, situate într-o zonă "gri", și în care administratorii refuză explicit pornografia infantilă, anihilând încercările de nesocotire a interdicției.

Progresul a facilitat dezvoltarea unei noi modalități de săvârșire a pornografiei, și anume prin intermediul telefonului mobil.

Utilizatorii de telefonie mobilă au descărcat anul trecut pe celularele proprii conținuturi pornografice în valoare de 400 de milioane de dolari. Estimările arată că, până în 2010, industria pornografică va strânge de la abonații telefoniei mobile peste 5 miliarde de dolari.

Sectorul "*divertimentului pentru adulți*" este unul dintre marii beneficiari ai Internetului. În domeniul comunicațiilor mobile însă, industria pornografică are câteva bariere: ecran mic, rețeaua mai "strâmtă", posibilitățile de stocare ale celularelor sunt încă destul de limitate, iar prețurile operatorilor sunt mari.

O dată cu răspândirea telefoniei 3G (care, între altele, oferă și posibilitatea de a descărca în telefon și filmulețe), conturile celor care oferă conținut pentru adulți vor crește și mai mult. Potrivit unui raport *Strategy Analytics*, întocmit în 2004, utilizatorii de telefonie mobilă au cheltuit peste 400 de milioane de dolari pentru a-și descărca pe celular imagini sau filmulețe pornografice.

Se estimează că până în 2010 industria pornografică va aduna de la posesorii de celulare peste 5 miliarde de dolari, suma respectivă nereprezentând decât 5% din ceea ce vor cheltui abonații pentru diverse servicii, cum ar fi sport, media, muzică².

Faimoase nume din domeniu precum Playboy sau Private Media Group și-au lansat deja diverse servicii disponibile pe telefonul mobil. În același timp, operatorii de telefonie mobilă adoptă diverse strategii pentru a-i împiedica pe minori să aibă acces la servicii cu conținut XXX.

Se știe că sexul (în diverse forme) se vinde foarte bine, banii abonaților ducându-se și la "furnizori", și la operatori. De altfel, încă de la sfârșitul lui 2003, traficul în rețea al

---

² Conform experților ONG-ului Strategy Analytics.

operatorului sud-coreean, SK Telecom, era asigurat în proporție de 23% de servicii cu conținut XXX.

Telefonia mobilă 3G permite acces rapid la Internet, transfer de date, imagini, ascultarea de muzică pe telefonul mobil, precum și vizualizarea paginilor Web cu elemente grafice și servicii de localizare. La sfârșitul anului trecut erau înregistrați, la nivel mondial, peste 6 milioane de abonați 3G, dar se așteaptă că, până la sfârșitul lui 2005, numărul abonaților să ajungă la 70 de milioane.

Așadar, fenomenul pornografic, care le implică în mare parte de femei, ia forme nebănuite, uneori greu și de prevăzut, având în vedere factorii care contribuie la dezvoltarea acestuia.

O altă problemă, la fel de controversată și puțin palpabilă, o reprezintă manipularea genetică și implicațiile acestui fapt asupra lumii. Greutatea pronunțării unor opinii juridice vine din chiar statutul acestei probleme, la fel de controversate în lumea medicală.

Temele de bioetică ce privesc viața cuplului familial vizează trei aspecte: planning-ul familial (controlul nașterilor, eventual reducerea acestora); fertilizarea cuplurilor sterile și sănătatea fătului. Datorită noilor descoperiri științifice, noilor performanțe ale ingineriei genetice, datorită unei noi abordări a nașterii, din punct de vedere intelectual și moral aspectele bioetice care se referă la viața, în plin proces de creație în interiorul familiei, se pun într-o nouă perspectivă. Controlul nașterilor este o realitate, atât din punct de vedere social, cât și biologic (autoreglarea nașterilor este un sistem înscris chiar în mecanismele biologice).

Științele medicale au ajuns la asemenea performanțe, încât, nu numai că urmăresc evoluția fătului de la conceperea sa, dar, prin proceduri speciale (ex.: amniocenteza), pot fi depistate anumite malformații ale fătului, ba mai mult, și predispozițiile pentru anumite maladii ale viitorului om. Ingineria genetică produce insulina, diverse vaccinuri, interferon și hormoni de creștere, detectează diverse boli (cum ar fi sindromul Down's, sindromul Lash-Nyan etc.) și corectează efectele genetice în uter înainte ca debilitatea să atingă creierul. Acest gen de intervenții, având o finalitate bună, este binevenit. Ele se înscriu pe linia tuturor formelor de tratament la care omul este supus de-a lungul vieții spre a-și întreține sănătatea, chiar dacă sunt intervenții din afară. Ele nu profanează fătul, așa cum cred unii. *“Căutarea măsurilor terapeutice în vederea corectării defectelor genetice în celulele somatice este*

lăudabilă și va trebui continuată. Acolo unde demnitatea și integritatea subiectului uman sau animal este deplin respectată, o asemenea cercetare va trebui încurajată”³.

Există posibilitatea intervenției pe celulele germinale. Lucrul acesta s-a făcut la plante și animale. S-au creat exemplare cu performanțe comerciale și curiozități estetice. În lumea occidentală, în anii '80 a fost un enorm scandal din cauza consumului de carne provenită de la animale a căror creștere a fost stimulată cu hormoni. Obezitatea și alte maladii și-au făcut apariția datorită alimentelor consumate. Intervenția genetică la animale nu rămâne fără consecințe, cel puțin în parte, și pentru oameni.

Pentru că posibilitatea există, există și riscul intervenției pe celulele germinative umane. Pentru a se crea oameni mai potriviți pentru anumite condiții de viață sau care să corespundă unor exigențe conjuncturale, s-ar putea interveni în genomul uman, deschizându-se drumul unor urmări nebanuite. Nu există o anumită instanță care să hotărască unde și când să intervină. Bioetica sugerează instanțelor politice să se pronunțe. În societățile în care nu domină morala creștină, ci etica utilitaristă sau procedurală, riscurile folosirii ingineriei genetice nu numai în scopuri terapeutice, ci și eugenice, sunt mari.

Într-o lume marcată de curiozitate și de mirajul noului, al insolitului și al divertismentului trebuie sensibilizate autoritățile competente în privința utilizării fără responsabilitate a tehnicilor de manipulare genetică pentru ca acestea să nu se dovedească catastrofale căci rezultatele intervențiilor pe celulele germinale sunt imprevizibile, întrucât apar de-a lungul a mai multor generații. În multe cazuri performanțele ingineriei genetice nu probează neapărat succesul medicinei, ci neagă adevărata intenție a ei, aceea *de a nu vătăma*, ci *de a vindeca*.

Multe din formele de sterilitate sunt tratate medicamentos. De peste 20 de ani în lume (de curând și în România) se practică cu succes fecundarea *in vitro*.

Această metodă de fertilizare se folosește în cazul în care femeia suferă de obturație tubulară (atunci când trompele, care trebuie să asigure migrarea zigotului spre a se fixa pe peretele din spatele uterului, sunt secționare sau astupate). Ovulul este prelevat la ieșirea din ovar, este fecundat într-o eprubetă și minusculul embrion este implantat în uterul femeii care a furnizat ovulul. Dacă implantarea reușește, sarcina se va desfășura normal. Operația nu este însă simplă; uneori este nevoie de mai multe intervenții chirurgicale pentru prelevarea ovulelor; spre a nu se repeta anesteziile generale, se prevalează mai multe ovule, se

---

³ John Breck, *Bio-medical technology: of the kingdom or of the cosmos?*, în "*Saint's Vladimir Tehological Quarterly*", vol. 32, nr. 1, 1988, p. 13.

fecundează, iar zigoții vor fi congelați; zigoții cei mai bine formați, vor fi plantați mai întâi, acțiunea se va repeta până la reușită.

În acest caz apar o serie de probleme de ordin moral, și anume: zigoții sunt deja ființe vii, ce se va întâmpla cu cei rămași? Cum se va putea evita folosirea lor în mod ilegal?

O altă cale prin care cuplurile fără copii rezolvă dorința lor arzătoare de a avea copii este folosirea „mamei de împrumut”. Rolul acesteia constă în donarea sau vinderea ovulelor unei femei sterile, purtarea în pânțece a ovulelor fertilizate ale altor femei spre a da naștere copiilor, purtarea în pânțece a embrionilor ale căror ovul și sperma au fost date de persoane anonime. Și în această situație apar probleme de ordin moral pentru că deși „donatorul rămâne sau nu un anonim, o a treia persoană intră în interiorul cuplului familial care, prin natura lui, este unirea dintre un bărbat și o femeie”⁴. În situația utilizării unei asemenea metode pentru a avea copii, multe probleme apar după nașterea copilului. O femeie care nu a fost dispusă să facă sacrificiul de a naște un copil, e posibil să nu-l facă nici pe acela de a-l educa. În America, spre exemplu, sunt femei bogate care plătesc “mame” care se oferă să le poarte în pânțece copiii. Uneori, mamele de împrumut se leagă atât de mult de „copiii” celorlalte, încât refuză să le restituie copilul încredințat în primele luni de viață. În aceste situații copilul apare ca o ființă de care se servesc cei maturi ca de orice bun și nu ca o persoană care n-a venit pe lume de dragul unora sau al altora. Copilul nu știe care este adevărata lui mamă. Ființa umană este bio-relațională. Din momentul în care s-a întrerupt relația creată între prunc și mama care l-a purtat în pânțece, apar serioase probleme pentru el, dar și pentru mama de împrumut. Problemele juridice care ar putea fi ridicate în această chestiune încă nu au fost pe deplin înțelese. Acest lucru, se explică prin faptul că nu există cazuistică în acest sens, cel puțin în România, fie a fost puțin abordată problema. Dar ar putea constitui un fenomen de care trebuie avut în vedere în viitor.

În acest context al manipulărilor genetice apare și problema clonării, vorbindu-se ca despre o „teroare a uterului”. Preocupările în această arie au fost mai mult de ordin medical. Cum afectează femeia aceste evoluții ale științei – e una din întrebările la care experții în politici penale ar trebuie să reflecteze.

Având în vedere conflictele armate care au implicat practici de epurare etnică prin violarea femeilor în scopul însărcinării acestora, se poate afirma că manipularea genetică ar putea fi folosită în viitor în cazuri asemănătoare sau în diverse alte scopuri, la fel de imorale.

Concluzionând, se poate afirma că evoluția fenomenului infracțional nu poate fi întotdeauna o chestiune facilă, mai ales atunci când implică fapte noi, forme de manifestare a

---

⁴ Andrew C. Varga, *The main issues in bioethics*, Paulist Press, New York, 1984, p. 110.

unor fapte încă puțin controlabile ca și concepte, datorită puținelor cunoștințe deținute în privința lor. Se remarcă astfel necesitatea specializării mult mai profunde, pe tipuri de fapte, din anumite grupuri de infracțiuni, pentru o mai bună cercetare, evaluare și reglementare.